

میلعلما وه

نایبی داز آ و ل قعد بتکم ، نافر ع

ترطف و لقع تجد ابل طاب و قد ص یخشت

تانا بی

ی نار هط ی نیسد ن سحمدحم دیسد جاد اللهتیا
ه رساللس دق



میچرلا ناطیشلا نم للہا ذوعاً
 میچرلا نمحرلا اللہ مسب
 دمحم اندیسدی لعل اللہ یلصد و
 نیرهاطلا ہلا و
 نیعمجا مہنادعا لعل اللہ تعلا و

روصت ادتبا نم، «تسا لیصحتل وابدشو ولسجل وابدش بشما» دندومرفن مہباقفر ہک حبص زا یضعب ابدل. مناوتی مذ و دما شیبی عنام مدید رصع [ی لو]؛ مسرب اقر تمدخ مناوتی مہک مدرک ہدوبنیا رب ریدقت و دیسرنامش ہب شربخ ارہاظ «دمما شیبی عنام نم یارب» ہک متفرگ سامتناتسود ابد [«میورب» دیوگی م! دنتسہ رظنتم] لز نم برد یولج... یاقا مدید، دمما لز نم ی تقو. میباید ہک تسا میدما رگید «میورب ہک تسا نیا رب رارقہ کنیا لثم» متفگ [دوخ

دندومرفی یاناوت ادخ ہار عنانوم تخانش رد مدعل ہا و بلاط

رفقا ہمہ از مطالب و مسائل اطلاع و خبر دارند. در این قضیہ، صحبتیم بیشتر با رفقای اہل علم است و بالتلیجہ سایر دوستان ہم در این مطلب مشترک اند؛ بہجہت اینکہ مسیر واحد است. وقتی مسیر واحد شد، این وحدت مسیر و وحدت مکتب و وحدت مقصد، موجب اشتراک در نقاط و جہت گیری برای انسان خواهد شد؛ منتہا ہرکس در ہر رشتہای کہ مشغول است و در ہر زمینہای کہ کار انجام می دہد [باید وظیفہ اش را انجام دہد].

مسئولیت افراد غیر اہل علم در ادای وظیفہ بہ مبانی مکتب، کمتر از مسئولیت اہل علم نیست. نہ اینکہ مسئولیت اہل علم از نقطہ نظر وسعت در تبلیغ و ابلاغ بہ اندازہ آنهاست؛ بلکہ از نقطہ نظر میزان فہم و درک، نسبت بہ همان مبانی کہ مورد نظر است [بیشتر است]. البتہ اطلاع یک عالم بر مبانی، بیشتر از غیر عالم است و در این شکی نیست.

دندومرفی م [ی نامہ] ی راصنا یاقا موحرم

ی م [رتہو دنکرودع عنانوم زا و دنک ادیب علاطا ہار مچومخ ہر دناتوی مرتہو، تساملاء ہک ی سک [فلاخریب]؛ دنک ادیب ار اہنا ر فم ہار دناتوی مرتہو دسانشبار ناطیشدی ہاہمک بشو اہلیدن ا [دناوت تمسنا ہب، ی اعیاشد رصتخم ابد، دوشی م اوغا، ی ناوغا رصتخم کی ابد و تسین ملاء ہک ی سک نا مامت، ربخ نیا ابد و دندھی م و ا ہربخ کی. دروخ م بیری ف، ی لادتسا نیرتمک ابد و؛ دنکی متکرد و دوشی م طوبرم لئاسم زا علاطا مدع و مدع مدع ہب [ہلئسم] نیا. دنکی م ادیب ربیغت و ا ی گدنز دنک ادیب ار ش دوخ ہار دناتوی مرتہو ملاء ص خشد اعبط

تسا رتلااب یرہاظ مودعل ہا زا، دوہشل ہا مہف

ی م قرف ہلئسم، دناہ دیسر دوہش و ی عقاو تریصد و ی ونعم کاردا نا ہب ہک ی دارفا یارب [ہتبلا] نطاب زا ہک ی سک. دنکی م ل معاضتقم نا ہب و، دننیبی م ار چراخ، دننیبی م ار عقاو ناشدوخ اہنا. دنک یارب، دروخب مسقم ہ نارقہ ہاہمیآ کتکت ہب [ای] دروخب مسقم ہیا رازہ [ہب] و ارگا، دراد ربخ یدرف و ادخ! دناشکب تداہش ہب ار نارہمغیب ہمہ دیباید لاد! دننیبی م ار نطاب ص خشد نا نوچ؛ درادن ہجیت و ارگید تسا غورد روطنیمہ! دزادنا ی مذ روتنک ہک غورد مسقم! دروخب مسقم ار اہنیا و ہبعک و ربمغیب دنکی م ہدہاشم، دنکی م حرطم ص خشد ہک ار ی فلاخ و دننیبی م ار کلک؛ دننیبی م ار عقاو نوچ

دناہ دیسرن دوہش ہب ہک ی ناسک یارب تسالطاب و قد ص یخشد ہار، لقع

ہار، ہار نا و تسا ہداد رارقہ یرگید ہار دنوادخ، دناہ دیسرن دوہش ماقم ہب ہک ی دارفا یارب ی لو

رد. دهد زبیمت لطاب و قد نید دناوتی م وا ،ی نلاقع مهف و لقع نأ مُطساو به مک ؛تسا ی نلاقع مهف تعباتم [دیاب] دنادی م ار قد مک ی دراوم رد ؛دنک فقوت دراوم نأ رد ،تساجک قد دنادی مذ مک ی دراوم **نک»** هلمج نامه و دنیشنب رانک دیاب ،دنتسه لطاب ری فرط ود ره دنادی م اعطق مک ی دراوم رد و ؛دنک ؛تسشن رانک دیاب اهنه نقرد .دنک تیاعر ار **«[بَلْحَقِ عَرْضَ لا و ،بَكْرِيفَ رَهْظَ لا] ؛نوبلا نباکة تنفلا ی ف** دیاب ام و دناهدوم فرام هب نید ناگزب مک تسا ی زیچ نأ نیا .تسا فلاخ ،فرط ود زا ی کیدییات اریز هجوت ،دوشی م هتفگ فرط نأ و فرط نیا رد مک ی فلنخم بلاطم نأ هب دیاب و مینک تکر دتسد نامه هب .تسا صخشم مک تسا ی زیچ نامه نیا .درک

خداوند برای انسان تشخیص حق را قرار داده است و انسان با همین فهم، حق را می فهمد؛ نیاز به زور زدن نیست. نیاز به داد و بیداد کردن نیست. نیاز به این طرف و آن طرف شایعه انداختن نیست. همین عقلی که خدا به انسان داده، همین عقل حق را تشخیص می دهد و باطل را هم تشخیص می دهد. اگر قرار باشد که ما به این میزان حق را تشخیص ندهیم، پس گفتن ها دیگر نتیجه ای ندارد! دیگر چه مسئله ای می خواهد مطرح شود؟! اگر قرار بر این است که این گفته ها و مطالب برای انسان نتیجه بدهد، انسان خودش با همین فهم و ملاکها و الگوهای که در دست دارد [می تواند حق را تشخیص دهد]. آن الگوها قابل خدشه نیست؛ در آن الگوها حق مثل آینه و خورشید روشن است؛ نیاز به اثبات نیست.

تسا ن شور لقع ن داد رارق کلام اب همنأ و نینمؤلاریمآ تیناقد

دینک هجوت ،دینکل یوأت نأ هب عجار تسین زاین ؛دینکب ماگن ملاسلا هیلع نینمؤلاریمآ هریس هب امش و ن شور ش زیچمه ،دینک ماگن نسد ماما هب .تسا ن شور تسد فکلثم نیا .دیروایی لیلد رازه [و] دیاب نیسد ماما تسین مز لا ،نیاربانب .تسا مولعم ش زیچ همه ،دینک ماگن ادشلا دیس هب .تسا صخشم ار ات ود نیا رگا ادابم [ات] ،دیوگن ار ات ود ،دیوگب ار ات هس ؛دنکل یوأت و هجوت ش دوخ هب عجار مادم ناتدوخ .تسا صخشم ؛تسا نیا می گدنز ،متسه نیا نم» [:دیامرفی م] ،هن ؛[دنوشد تحاران] اهنأ ،دیوگب ؛دنکی مذ مه دادیب و داد .«دیبا یذ دیتساوخ ،دیبا یذ دیتساوخ .دینیب دیبا یذ

دومرفی م هجامی لقع مهف لباقل یلاد اب لبرک رد ادشلا دیس

؛دنتخادنا نیپار ار ناشرس اهنأ همه ،درکی م هجام رکشل اب ادشلا دیس ی تقو ،اروشاع زور رد مک ار ی اهسیک ورب» :تفگ صخشن نأ هب ترصد .دنتشادن ی زیچ ی گدنگفارس و تللاجذ زاریغ ی نعید :تفگ و درک دارفا هب ور دعب .«روایی ،تسه اهماذ نأ رد

نم یاضما ای طختسد نیا ؟تسیک همان ،اهمان نیا !میایی مک دیتشون همان نم یاریب مک ی دارفا یا نیا !؟ولج دیدمأ روطنیا !؟دینکی م مک تسا ی یاریذ نیا !میدمأ مه ام !؟تسامش یاضما ای تسا !؟دنکی م ش دوخ نامهم زانابزیم کیب مک تسا ی لابقتسا زرط رگید ام !مینک ملظ لوبق میهاوخی مذ ام !میتسه هدامأ ام ایب» :دیتفگ امش !ناتفرطب مدماین مک نم دشاب بسانم و دشاب هدامأ و دشاب لهاتم و دشاب زهاج مک [ار] ی صخشوت زاریغ و !میراندل محت دروخر ب دیاب روطنیا [ایا] !میدمأ ام لاد «!تسه ماما و ی تسه ربمغیپ رسپ !میراند ،دشاب یلوا و ؟دوش

ش سفن رد طفر رکشل نأ ،درکی م تبصدر رکشل نأ اب ملاسلا هیلع نیسد ماما ی تقو .دنتشادن باوج دادی م باوج ،تشداد باوج رگا ؛دیشکی م تللاجذ

**تردپ اب» :دوب نیا ترصد خساپ رد ماش و هفوک لها ش ریذپ لباقریغ قطنم
«!میتسه نمشد**

نولحتست امبف» :دومرف ترصد مک ی تقو ؛دناهتشنون ،هدش هتفگ مک ار ی بلاطم خیرات رد نلا

۱: ۴۶۹ ص (جلاصی حبص) هغلابلا جهن
«درک هدافتسا و اریش زان اوتی م هن و ،دنهنب و ارب راب مک دراد ی تشپ هن ؛شاپ رتسهچ دنام اهنه نقرد»

نیا تر ضد ل احن ایز] «! میتسه ن مشد تردپ اب²؛ کیبلاً اُضُعبُ» [دنتفگ]؟ دودب هچ باوچ¹ «!؟ ی مد
 و ش دنتشک؛ هتفر ادخ ت محر هب هک تسا ل اسد اهد و ا!؟ هچ ن م هب، دینمشد ن م ی اباد اب بـ» [تسا
 ی م باسد هیفصدت و ا ب، و ا و دیتسنادی م ن اتدوخ دودب مدنز رگا، دینمشد ن م ردپ اب ل ا ح . دندرک ش دیهش
 - ص خشد کی [رگا] هک در یذپی مذ ار اهنأ ملاک، ترطف؛ در یذپی مذ ار اهنأ ملاک، قطنم! دینیبب «. دیدرک
 ن اندز هب [ای] دنتشکب ار و ا رسپ [دناوتب]، ص خشد کی مانگ رطاخ هب، مدرک مانگ - [مکنیا] ضر فر پ
 ن اندز هب ار ش ردپ، تسا مدرک مانگ رسپ [نوچ] ای! تسا مدرک مانگ و ا ردپ هک [ل لادتسا نیا اب]! دنز ادنیب
 [راتفر] نیا ی اجک!؟ تسا قطنم [راتفر] نیا ی اجک. دنک میلسد ار ش دودخ دیایب رسپ ن آ مکنیا ات؛ دنز ادنیب
 ، میتسه ن مشد تردپ اب ام نوچ» :دنتفگی م اهنیا!؟ تسا ترطف [اب ق بطنم راتفر] نیا ی اجک!؟ تسا ملاسا
 «! کیبلاً اُضُعبُ» :رگیگ تسا نیمه دیزیم ملاسا!؟ دش ملاسا نیا «! میشکب ار و ت مپهاوخی م
 :دنتفگی م [مکلب]، دندزی مذ ار فرد نیا مکنیا ای

ی مذ . روانی هتیب و دهانش و لیلد ام ی ارب . ن کذ ل لادتسا ام ی ارب؛ دوشی مذ ن امر سد اهفرد نیا ام
 ؛ یوگب ار ربمایپ هب ت دودخ باستنا دهاوخی مذ . یوگب ی یایب ار ن آ و نیا فرد ام ی ارب دهاوخ
 ! میر ادرب و ترسد ز ا تسد اتی نک تعیید دیاب :ملاک کی

دنیوگی م [ادهشلا دیس]

هیسوت ریمغیپ!؟ تسا هدمآ ن آرقه یأ!؟ نک تعیید دیاب ن م ارچ؛ تسا ملظ هب تعیید، تعیید نیا رخآ
 هتشنو [دیزیم] نیا ردپ، هیوا عم اب ن م ردارب هک تسا ی اهنما ن خ ل صد ف ل ا خ رب نیا مزات!؟ تسا مدرک
 !تسا

«! میمهفی مذ ار اهفرد نیا» :دنیوگی م [اهنأ]

ار تیا هفردح» :دنداد خ س ا پ ادهشلا دیس هب ن امشد، ت قیق د زا ر ارف ی ارب
 «! میمهفی مذ

این «نمی فهمیم»، این «نون» که سر این «میم» در می آورند، خیلی معنا دارد؛ این «نون»، باید
 خیلی انسان را در فکر فرو ببرد که شخص وقتی می گوید: «نمی فهمیم»، با این «نمی فهمیم» چه چیزی
 را می خواهد به مخاطب بگوید؟ چه مسئله ای را می خواهد ابراز کند؟ با این «نمی فهمیم» می گوید: «تو
 باید از انسانیت ساقط شوی، تو باید از عقل و حریت ساقط شوی، تو باید از عدالت ساقط شوی، تو باید
 از انصاف ساقط شوی، تو باید از به فعلیت رساندن استعداد های خودت ساقط شوی، تو باید از رسیدن
 به کمال ساقط شوی، تو باید طرفدار ظلم شوی، تو باید ظالم شوی، تو باید بگشی، تو باید هرکاری
 بکنی و تو باید هر خلافی که هست، بکنی!» در این «نون» نمی فهمیم، همه اینها خوابیده است. چون تا
 بگویند «می فهمیم»، [برایشان مسئولیت می آورد]. [چون] فهم که این را نمی گوید! فهم یک چیز دیگر
 می گوید. [می گوید:] «اگر می فهمید بسم الله! بیایید عمل کنید!» اینها جواب ندارند، اگر بگویند
 «می فهمیم» گیر می افتند! به جای «می فهمیم»، یک «نون» اول آن در می آورند و خودشان را راحت
 می کنند: «نمی فهمیم!»

تسا مهف ش دوجو مامت و ا! دنز بی مهفد هب ار ش دودخ، اهنأ «میمهفی مذ» اب دناوتی مذ م ه ادهشلا دیس
 هب رتشیب همه زا ش دودخ .تسا دراو ریمغیپ هریس هب رتشیب همه زا ش دودخ .تسا لقع ش دوجو مامت
 ش دودخ .دراد یرتشیب علاطا ل دد ی ارجا هب دارفا همه زا ش دودخ .تسا دراو تموکد و تماما شور
 !؟ دورب فرد نیا رابریز دهاو خبر و طچ .دهدب حجیرت ایند ربار ترخآ دهاوخی م

تسا دارفا همه رب دناو ادخی نطاب تجد، مهف و لقع

تجد ن امه، تسا مدرک ریرقت - دندیسر دوهش مامه هب هک ی یاهنأ زا ریغ - دارفا ی ارب دناو ادخ هچنأ

1. ۱۵۰ ص ۱، ج، (ق و د صلا) ی ل م لأ

2 «! میشکی م ار و ت میراد ل د ر د تردپ ز ا هک ی اهنیک رطاخ هب ام؛ کیبلاً اُضُعبُ ک ل ت ق د ا ن ا»؛ ۸۰ ص ۳، ج، ه د م ل ا ع ی بانی
 (ق ق م ه)

عفار، تسالطاب و قد نپید زیام، ی نطاب تّجد نآ و .تسا هداد رارق یدرف ره رد هک تساهنا ی نطاب دیایم [ی نطاب تّجد] نآ .تسا کیگشت عقاوم و هقف دراوم هَدَنکن شور و هَدَنکنحضاو و ،تسا ههیش هذای تسا تسرد و حیحص هئسم نیا ایآ هک دنکی م نشور

تسا هئیلّاقه هزیس اب قباطم ی تکرده، وگتفگ و مهف هار ن تشادگ زاب

هؤد، کی: [بیترت هب] ار لئاسم نیا نم و دیسری م مرظن هب ی لئاسم، ی اهئیضه و نایرج کپرد دودح ابیرقت. دوشد تسرد و خلاصا دیابل ناسم نیا و بلاطم نیا هک مدرک دزشوگی یدرف هب، راهچ، هس نیا هک میاهدرك ی یاعدا کیام؛ دوشد نشور ی تسیاب هک تسا ی اهئسم کی نیا مرخلاًاب. دوی ی اهئسم هذ تسا ترابع، نیا خساپ!؟ تسیچ نیا خساپ؛ تسا فلاخ اجنیا رد شور نیا، تسا فلاخ اجنیا رد اهئیضه دهدب باوج دیابید ناسنا، نیمهلثم. نداد باوج ای و ن تفریذپ زا

نآ هب هک دما ی روضد تا قلام کپرد شدوخ، مداتسرف [وا طسوت ار ماغیپ] نیا هک ی صخش نآ مدرک هراشا، دوی مدیسر مرظن هب هک ی بلاطم هب تبسند دروم هذ مه نم. دهدب باوج، میداد ام هک ی اهمان دش هداد خساپ مود بلاطم. دش هداد دوزش خساپ؛ درک تبحصل و بلاطم هب عجار [درک عورش] ناشیا اجنیا رد نم بلاطم میوگی مذ نم: «تفگ ناشیا تیا هذ رد و دیشک لوط تبحص یردق کی موس بلاطم دیدرک لوبقه امش هکنیمه؛ میبریگی م ار ححصا نامه ام»: متفگ نم «!تسا ححصا امش بلاطم؛ تسا طلاغ»؟! درادی عاد هچ؟! دنکذل مع حجرا و لصف و نسحا و بسنا و یلوا و ححصا هب ناسنا ارچ، تسا ححصا هک ی فارعا نیا دوخ، ضرر فرب لامد! تسا ححصا هکنیا هن.»! تسا لطاب نیا، ریخه ن: «دنتفگ [لابق] هتبلای میذل مع امش ارچ بخ؛ دراد حیجرت امش داهنشپ رب نم داهنشپ و بلاطم هک دنکی متلالاد، دینکی م امش بلاطم»: هک دش مداتسرف ام ی ار ب ی بتک ماغیپ کی دعب. دش مامت رگید هئسم. بتفگن چیه ناشیا «!؟ دینک نیا: دینیب»! میرادن امش اب یراک ام دیتفریذپ رگا، دیتفریذپ دیتفریذپ رگا! میوگی م ام هک تسا نامه «!میمهفی مذ ام» [غارسد]؟ دوری م هچ غارسد

نیمه. متفگ لئسم متفگ هک مه ار ی بلاطم و مدادی اهمان کی نم. دوی مهف مرام، مرام اجنیا ات لیلد نیا هب بلاطم نیا» [میتفگ]. میوگی ی زیچ کی او ه یور ی روظنیمه ای متفگن ی لقمه ی ای ی روظ ی بلاطم نوچ؛ دوی ی یلاقه هار دش هتفرگ ش پپرد هک ی هار، دعب. میدرک رکذ مه دروم هذ؛ «تسا فلاخ لباقم فرط، متفگ نم هچره هک درادن لیلد. مشاب مدرک مابتشا نم دیاش، مدرک حرطم اجنا رد نم هک ار واسپ. دنک لمع هلا نآ ساسار ب و دشاب هتساد ی اهلا ش دوخ ی ار ب لباقم فرط تسا نکمه. دریذپ نیا فلاخر ب هکنیا رب دراد ی لیلد رگا و تسه ی لئاسم ش دوخ ن هذ رد رگا. دریذپ ی تحار نیا هب دیابند یلوا فرط نیا هک دوشب صخشم، دروم هکنیا ات دنک نشور و دهدب هئارا ار لیلد نآ دیاب، دنکی م لمع دهدب ما اجنا دیاب مه ار راک نیا. تسا یلوا فرط نآ ای تسا

ی تقو. داد هئارا، دوی هئسم نیا ی ار ب هک ار ی لیلد نآ و دما؛ داد ما اجنا ار لمع نیا صخش نآ، بخ می، «میوگب مناوتی مذ و مراد ملد رد لیلد کی نم»: بتفگی م صخش نآ رگا! دش در ش لیلد، داد هئارا تبحص اجنیا ات! قیفر هن. میدمایند [نیا ی ار ب] اجنیا ات ام! ن اجاقا هن! میتسیند اجنیا ام! ش داد هن»: میتفگ ی پایاضه کی و «یرادن ربخ و تهک تسه ی بلاطم کی و» و «مذادی م هک تسه ی یاهزیچ کی» ساسار ب ام زا ناسنا رگا؛ هتشدگ ناسنا زا یئسد کی مرخلاًاب «!تسیند اهفرح نیا و» یرادن علاطا و تهک تسه ایند نیا رد هک تسیند روظنیا. دراد ربخ دصرد داتشه، دصرد دونزا، درادن ربخ بلاطم دصرد دص روظ هئسم مه دعب و هتسنادی م [ار بلاطم] ناسنا هک دوشی م صخشم مه دعب و. دنامب ی فخم ی زیچ لّاعف! تسا هوی یرگید

آن شخص بر این طریق و بر این کیفیت آمد الله اش را مطرح کرد. تا اینجا هم مرام، همان مرام صحیح و درست [بود]. پاسخش را مطرح کرد، ما هم بر طبق همان مسیر و بر طبق همان راه صحبت کردیم و مطلب خودمان را اثبات کردیم. من هم باید طبق همان [مرام] حرکت کنم! خب تمام شد. هم من ادعایی کردم، هم او در قبال این ادعا پاسخ داد، و هم من به پاسخ او [جواب] دادم. مطلب تمام!

حالا که مطلب تمام است، عقل سلیم چه اقتضایی می‌کند؟! فطرت چه اقتضایی می‌کند؟! تمام شد دیگر! رب دنگی متلاذش دوخ، ددش ضرع هک ی فار تعانیمه مرخ لآاب و دیشک لوط هلئسم، موسد مبقرد! اقا هن: «دیوگب رنذ کید هک دشی ملوا زالا و. دود ددش دومیپی قطنم و ییلاقع هار ل احهب اتا هکنیا یلیخ»! «دینادی من، درادن ی طبر مه امش هب، منکی ملمع نآ قبط رب و تسای بلاطم، مدید باوخ ددنب! چیه و یی تاقلام هن، ی فرد هن، ایامان هن رگید ی نعید! ددش هتسب ثحب باب، لوازا [تروصن یارد] بخ یسک هک مینادی می یاهزیچ کید ام: «دوشی متقو نامه زانیا و، [ددش] هتسب هار، لوا نامه زانیا ی نعید دیابن مه تبحصد رگید سپ، ددشاب روطن آرگا! تسای رگید قیرط و هار کید نآ، بخ یلیخ»! «دینادی من، دینادی من امش، منادی من اقا: «دوشی م حرطم فاصد هلئسم! ددشاب دیابن مه هباطخ رگید سپ! ددشاب فرد ت عاسد ود و ت عاسد کید و ندرک تبحصد و ندمآ رگید سپ»! «مینزند مه فرد و امش ظفاحادخ! ددشاب دیابن اهنیا و ندرول لیلد مادم و ندر

ل احن یعرد، تقون آ. تسای نیا شیانعم؛ تسای زاید تبحصد هار ی نعید، دوشی م هدرول لیلد هکنیا نامه اب فالخم؛ تسای هار نیا اب فالخم. تسای فالخ نیا، «دینادی من امش، مینادی من ام»! هک دوش هتفگ. دناهدرک حوتقم ام ی ارب هار نآ هئیلاقع هریس دوخ هک تسای هار

سفن دورو ثعاب و ترطف و هئیلاقع هریس فالخ، وگتفگ و مهف هار ن تسب

تسای هار اما

امش ای، میوگی م ام هک تسای نامه هلئسم: «هک داد ماغیب کید دعب، [درک تبحصد لوا] دمآ اقا نآ شیب تقوی لیخ ی ارب هیضق نیا هئبلا!؟! ددش هچ هیضق»! «میرادن ی راک امش اب ام ای دینکب ار راک نیا دیابن ی من ام! دیوگی م هچ امش، ممهفی من ام». دمآ اجنیا نلا «میمهفی من» نامه!؟! ددش هچ هیضق (تسای «! تسین نیا زاریغ و تسای نیا! دیراد ی فده هچ امش، ممهفی من ام! دینک راکه هچ دیهاوخی م امش، ممهف کید لاد اتا. دود بوخ شیلاد اتا! ن تفرگ هیواز و ن تفرگ هصاف هب درک عورش هلئسم اجنیا زایط ارش دوخ هار رگید تروص هب زاید. درک یط ارش دوخ هار زاید هیضق نیا دعب و دود حرطم هلئسم تماقتسای نامه رب بلاطم، ترطفی ارجم و هئیلاقع هریس و شور نآ رظنه طقنزا هکی یاج هب دیسر، درک رگید لاد! تسین راکرد ترطفی اپ رگید هک دیسر ی یاج هب هلئسم هعقد کید. دود هتفرگ رارق ش دوخ حلاصم ی اپ رگید لاد، تسای یوبند عفانم ی اپ رگید لاد، تسای تینانا ی اپ رگید لاد، تسای سفن ی اپ رگید لاد؛ تسای زابدیرم و دیرم ی اپ رگید لاد، تسای یوت و ی نم ی اپ رگید لاد، تسای صخش ی انیم، دوری م رانک ترطفی انیم! دوشی م عورش هیواز دعب هب نیا زای! دیای م شیب اهفرد نیا ی اپ: دیوگب دناوتی من اسنا رگید اجنیا! دهدی م ههاری ب هبارش دوخ هار و دوری م رانک هئیلاقع هریس و لقع زای تعباتم باب، ددشاب زاید مهف باب، ددشاب زاید هرکادم باب هک میتسه اجنیا اتا! میدود اجنیا اتا ام! میتسین ام»! «! ددشاب زاید رخآ اتا؛ ددشاب زاید ترطف و هئیلاقع هریس

تسوگتفگ و مهف و تیردی اذن، همنآ و نینمؤملاریمآ اذن

نینمؤملاریمآ تقوچیه. دود زاید همنآ هار رخآ اتا!؟! دودبن نیمه رخآ اتا رگم؟ دود هچ همنآ هار رگم دارفا هب کی؟! تفگی کی «! دیانزرد مه تیادصد، میوگی م هکنیمه! وش هفخ»: هک تفگدی سکه هب ماسلا هیلع!؟! دزی فردن یچ کید

صاخشا کلام اب قد ن دیجنس زای رود و قد تخانش، نینمؤملاریمآ هیصوت

دود رهاوظ و

فرعقدق حلا فرعا: «دود مهف و رایتخا و تیردی اذن، نینمؤملاریمآ اذن، ل مج گنج هجوب حبرد، دیبایب ن ل ابدن»: هک ددزب دارفا رس هب اتا هتفرگ تسد هب قامچ نینمؤملاریمآ هتفگی سکه هچ! «! هلهآ

۱. فلاتخا یردق اب، ۱۲۵، ص ۴۰، ج ۱، راونلأا راحب؛ ۲۳۹، ص ۲، ج ۲، فارسلا اباسنا

ار ی بلاطم نینمؤملاریما مارم به دیاب ام ارچ!؟ هذز ار اهفر حد نیا ی سک هچ!؟ «دیابنرد مه ناتیادص
تسام روما به طوبرم [اهفر حد] نیا!؟ هذویند ترصد ن آنشد رد هک میدنبید
!؟ اهنیا اب ای تسمشد اب قد ماهدرد کشد»: [تفگ و] نینمؤملاریما شپید دما فرط، لمج گنجر رد
ماگدی لعنم به¹ «!اجرلا رادقابی حلا قرعی لا»: [دومرف]:؟ دومرف هچ ترصد «!منک راکهچ ماهدنام
لوا ی نعید «!اجرلا رادقاب». دوری مشدوخ غارسد لوا ترصد! [نکذ گنج] ی لعنم رطاحه و نکذ
ی لعنم؛ متسیند کلام ربمغیی و معرسپن اوذعه ی لعنم! مدرم ی ای نعید؛ منکی م عورش مدوخ زامراد
متسیند کلام مدرکی م تکرشد اهگنجر رد هکنیا ن اوذعه ی لعنم؛ متسیند کلام ربمغیی داماد ن اوذعه ی
نیا! دزی م ریشمش رتهید مه نینمؤملاریما زامراد و درکی م تکرشد اهگنجر رد دیاش مه ناتسد متسر
نینمؤملاریما! هذ! تسارخا و لوا ن اولهید، تسا نینمؤملاریما، نینمؤملاریما نوچ لاد هک تسیند روط
لمع دیاب مه نازیم نامه به؛ دراد [یپانود و یرهاظ] لئاسم زانازیم کی، دراد تردق زانازیم کی
دنک

تقیقد صیخشت رد هدنبیر فرهاوظ زا ییاهه نومذ

سپ؛ دوپ رتشیب نینمؤملاریما بخ!؟ مادک!؟ داجسد ماما ای دوپ رتشیب شروز نینمؤملاریما لاد
، دراد راک یرهاظ لئاسم به نیا. درادن یراک تماما به میضق نیا!؟ تسار تلاباش تماما [نینمؤملاریما]
ی داهلا ی قندی لع ماما ای ی قندتمحم ماما ای دوپ رتشیب شروز نینمؤملاریما سپ. دراد راک ی داء لئاسم به
میبوگی م! نامدوخ نامز ماما نیمه [ای]!؟ دندیسر تماما به ی لقدر بانب ی گلاسه دز ای ی گلاسه زرد هک
زا ی کی م [مه] ام لاد! تسا ملاء همه ی ارب! ارگید تسام ی ارب نامز ماما بخ! «نامدوخ» نامز ماما
لهچ رد نینمؤملاریما! دوپ شلاس چنپ ترصد!؟ دیسر تماما به ی گلاسدنچ ام نامز ماما نیمه! [اهنا
رانک [مدری] میدید هبترمکی دناه تفگذ دارفا همه رگم!؟ هلاسچنپ نامز ماما ای دوپ رتشیب شروز ی گلاس
اهنهاد همه هک تفرگ ار همه نانچ [وا] تهبا و ل لاج هک دما ی هلاسچنپ کدوک کی، دش زاپرد، تفر
ماما شردپ شلبق ت عاسود هک هلاسچنپ کدوک کی! [دنیوگب ی زیچ] دنتسناوتد هک [یروطه]، دش هتسب
تردق!؟ نینمؤملاریما ای تسا رتشیب شروز نامز ماما نیا، هداد تسد زار ماسلا هلاء ی رکس
ماما ملاء هک دوشی م ثعاب هیضق نیا لاد! تسا صخشم!؟ [نینمؤملاریما ای] تسا رتشیب [وا] یرهاظ
ی یس نینچ رد نینمؤملاریما تیلو و ترصد تیلو!؟ تسا رتمک شملع ترصد!؟ دشاب رتمک نامز
هک ی یاجنا زام. درادن طابترا اهفر حد و بلاطم نیا به؛ دراد یرگید ملاء کی هک نآ!؟ تسا رتمک
رهاظ لئاسم اب ار نطاب ی ایاضق، تسا رهاظ لئاسم نیمه رد ام تاکردم و تسا ناممشچ رد ناملق
! [دشاب ملاء] ی لیخ دیاب مه متسر سپ! تسا رتشیب مه شملع، دشاب رتدلب ش دق س کره؛ مینکی م طلخ
تسا رهاظ لئاسم همه اهنیا! تسیند اهنیا

هک نم ی تد! تسیند کلام مندوب قد ی ارب، متسه ربمغیی داماد هک نم [هکنیا] دندومرف ترصد
کلام! تسیند کلام [مندوب قد] ی ارب مه [نیا]، متسه نیملاء عااسن ددیس ار هز هطاف ترصد رهوش
ارم ادخلوسر: لوا!؟ متسه قد رد نم ارچ؛ دیباید و دینک و جتسج در او م نیا زار یغرد دیاب ارم تقید
تاقصد، نم ملع، نم ملاء، تسا هذویند [مه] نیا هکنیا رب مرینگ. کی نیا؛ تسا مدرک بصند تفلای ی ارب
دیونشب، دینیبب ار لئاسم نیا، دنکی مشوارتنم زام هک ی لئاسم، منکی م حرطم هک ی بلاطم، نم دومذ، نم
! تسا عقاو اب قبطنم و نیا زام کیمادک دینیبب، دینک هسایقم هروا امش ی ارب ربمغیی هک ی نید ی نايم اب و
دیرانگ رانک ار ی لعنم، هذویند قبطنم رگا، دینکل معن آن به دوپ قبطنم رگا

!اجرلا رادقابی حلا قرعی لا ببینید! امیر المؤمنین نمیگوید: «الآن چون حکومت دست من است،
پس بنابراین دیگر حرف، حرف من است و باید ساکت بنشینید، بیاید در این جنگ جمل [شرکت کنید].
نه! امیر المؤمنین چه فرمود؟! فرمود: چه حکومت دست من باشد، که هست، [و] چه نباشد، که

¹ ن.امه

بیست و پنج سال نبوده، در هر دو حق با من است. در این بیست و پنج سال که من خانه نشین بودم و خلافت را غصب کرده بودند حق با من بود، و در همین موقعیت فعلی که حکومت به دست من افتاده، باز حق با من است؛ در هر دو حق با من است. شما نباید با حق بودن مرا با موقعیت فعلی من لحاظ کنید، اگر لحاظ کنید به چشمتان عمل کرده‌اید. چون نشسته‌ام و امر و نهی می‌کنم، پس رفته‌ام دو متر از مردم بالاتر در مقام استعلا؟! این حق چه می‌شود؟ می‌شود حق اعتباری، می‌شود مجاز! می‌شود آنچه جاهای دیگر هست. فایده‌ای ندارد!

!الاجرلا رادقَابُ قِحْلًا فَرَعِي لَاز از آن طرف، شما وقتی که نگاه می‌کنی می‌بینی زن پیغمبر است؛ سال‌ها پیغمبر با این بوده، نزدیکترین افراد به پیغمبر است، با رسول خدا هم‌نشین بوده است. حضرت مطالبی که به زنتش می‌گوید، به کسی دیگر نمی‌گوید. اسراری که به اهل منزل گفته می‌شود [به دیگری گفته نمی‌شود]. زوجه رسول خدا، یک لقب ام‌المؤمنین هم پیدا کرده، پس بنابر این مطلب تمام است! نه، این هم غلط است!

ای‌تسا رتلااب ادخل‌وسر نز ایآ؟! دراد ی کلام هچ ندوب ادخل‌وسر رسمه و ادخل‌وسر نز مادک، دوخ تا ذرد اوقتل‌اصحتسا و راگدرورد هب برقت رظنه طقد زا؟! تسا هیساً رسمه هک ی‌درم دوشی‌م درم ی‌لو، هیساً دوشی‌م نز دینکی‌م ادیپ اجکی‌م رد امشد. تسا رتلااب درم بخ؟! تسا رتلااب ی‌م¹ (كَلِمَاتُهَا نَمَسِيْلُهُنَّ)؛ طول‌نز دوشی‌مش‌نز، ادخی‌بند دوشی‌م درم دینکی‌م ادیپ اجکی‌م رد! نوعرف ن‌اندزرف. دوری‌م اهنآ هارمه‌مه‌وا نز، دیای‌م طول‌موقه ی‌اربه‌ک ی‌باده [رد]². (نَبِيْرُ بَعْلًا نَمَّا اَهْلًا)؛ دوشد باده‌ک ی‌دارفا عزج‌دوری‌م [طول‌ترضد‌نز] اهنیا ردام، دنکی‌م ادیپ تا اجن طول‌ترضد اب‌نز نیا دریگی‌م ار اهنآ

نز نیا نوچ: دیوگی‌مذ ادخ. تسینی‌خوشد ملاء، ملاء نیا ارگید تسا نیمه ملاء نیا اعقاو ی‌نعی هدر و آ هچد مه‌نیا ش‌رهوشد زا، ه‌دوب درف‌ن‌یرتک‌یدز ن‌رگید، ه‌دوب ن‌یشنم‌ه ربمغیپ نیا اب‌اهل‌اسد طول‌دعب و دروایی هچد مه‌نیا ربمغیپ کی‌زا ی‌ردام دوشی‌م رگم «! [دوشب منهج‌ل‌ها دیابن‌س‌پ]، تسا! درادن‌مطبار ی‌سک‌اب، درادن‌زی‌زایی‌ترپاد ادخ، درادن‌ی‌خوشد ادخ! دوشی‌م هلب‌بخ؟! دوشب باق‌ع بجوتسم! دسری‌پتارم هچد هب‌تسا ن‌کم‌وا نز و، می‌حج‌ب‌احصا زا دوشی‌م درم: ه‌ک دوشی‌م مه‌ش‌س‌س‌ک‌دهدی‌م ن‌اشن‌هک تسا ه‌دش‌هدید ش‌ریاظن‌ریخا ی‌اهن‌امز ن‌یمه‌رد. ه‌دوب مه‌اهن‌امز نیا رد ش‌ریاظن‌و تسا [تقلذ] ماظن‌نیا! دندیشک‌اهه‌چ‌اعقاو ادخ‌ایلوا و ناگرزب‌نیا زا ی‌ضعب

ه‌تفرگ‌ار ش‌رود مه‌ریب‌و و ه‌حلط‌ل‌ثم‌ربمغیپ‌باحصا و ه‌دش‌رتش‌راوس‌ه‌شیاع‌ی‌نیبی‌م‌ن‌ل‌ا‌م‌کنیا ار تمشچ، ی‌نک‌ماگذ‌ه‌شیاع‌هب‌م‌کنیا‌زال‌بق. ده‌دب‌بیرف‌ار و ت‌دیابن‌! ی‌روخ‌بل‌وگ‌دیابن‌! روخ‌ل‌وگ، دنا رد‌نز نیا ه‌ک ی‌جدوه‌ن‌آ ه‌ب [ات] دنیب‌ار تمشچ، دتفیز‌ه‌شیاع‌ی‌رتمش‌ش‌ای‌ه‌س‌د‌نگ‌رتش‌ن‌آ ه‌ب [ات] دنیب‌ی‌ل‌ع‌ن‌م‌ه‌ب. دنیب‌مه‌ار تمشچ؛ ن‌بیپ‌زادنیب‌مه‌ار ترس، ن‌یشنب‌رانک‌ورب، دتفیز‌تمشچ، ه‌دش‌راوس‌ن‌آ رکشل‌اب‌مه‌ن‌م! مزاد رکشل‌مه‌ن‌م، دراد رکشل‌وا رگا؛ مزاد رکشل‌مه‌ی‌ل‌ع‌ن‌م‌نوچ؛ ز‌ادنیب‌مشچ‌مه‌مه‌فرطن‌یا ربمغیپ‌باحصا؛ دنتسه‌اجنیا رد‌ن‌اهدن‌امرف! دیای‌مش‌یادص‌مه‌ن‌م ی‌اهب‌سا ه‌هیش! ام‌دمآ ار تمشچ‌مه‌ن‌م‌ه‌ب! دنراد دوجو اهنآ زا رتشیب‌مه‌فرطن‌یا، تسه‌ریب‌و و ه‌حلط‌اجنآ رگا! دنتسه‌ه‌ک رکف. ن‌ک‌رکف‌ن‌یشنب، ی‌رانک‌ورب، ریگب‌ه‌لصاف‌رکشل‌ود ره‌زا منزی‌م‌وت‌ه‌ب‌فرد‌کی‌ی‌زادنیب‌دزادنی‌م‌ت‌بلق‌هب، دزادنی‌م‌ت‌اهلک‌هب‌ار [قد] ن‌آ ادخ‌ی‌درک

تسین‌روطن‌یا! تفرگ‌رظن‌رد‌ار‌قد‌ن‌اوتی‌مذ‌دارفا‌ت‌یصخش‌اب **!الاجرلا رادقَابُ قِحْلًا فَرَعِي لَاز** روطن‌یا، تسین‌ت‌موک‌رد‌رف‌ن‌کی‌ن‌وچ و، دش‌اب‌وا اب‌قد، تسا‌ت‌موک‌رد‌ن‌ل‌ا‌رف‌ن‌کی‌ن‌وچ‌ه‌ک ریخن‌! دش‌ابل‌ط‌اب‌رب‌وا ه‌ک‌تسین

¹ 46. هُيَا (11) دوه فرود
² 60. هُيَا (15) رجد فرود

ار ی لک تا کلام ن آ، دارفا ی صخش و یدرف تا یصوصخ و رهاظم و رهاوظ زا رظن فرصد دیاد، ن آ قبط رب و میهدب رارق رظن دم، درادن ناسنا س فز رد ی امهیش هنوگچ به یاج ن آ تو ب و دوجو هک تا سا کلام نیا. میهدب ص یخشت میناوتب ار دارفا تلزنم و نازیم

و ی لعنم نودب، س انشبل و ا ار قد «! **هَلْهَأُ فِرْعَتَ لَطَابِلًا فِرْعَا وَ، هَلْهَأُ فِرْعَتَ قِيَحًا فِرْعَا**» زاینر گید عقومن آ! یورب اجکی مهفی مرگید تقون آ ی تخانش هکی تقو؛ س انشبل ار ق دل و ا ورب! هشیاء تقون آ، هک! ارگید یاج کی موری، متسه اجنآ هک، متسه اجنیا هک ن م هکی نکی هاوخر ذع ی یاید تسین و ت هب عقومن آ ی تفرگ ه لصاص و تساجک قد یداد ص یخشت هک عقومن آ رد رگا! ی هدی م ص یخشت تدوخ فقوت قد رد ن م ن لا هکی یوگب و ی یاید ی هب ص یخشت [هکنیا] ز ل بقه مکنیا هک؛ تا سا دراو ضارتعا! تا سا ه دشن ل دنم ی ارب ه لئسم [و] مراد ههیش، مراد

هعلاطم و ق یقحت و لمآت و یریگه رانک ن اسنا هفیظو، ق د ن دادن ص یخشت ماگنه تسا خیرات

رکف، م اهتفر؛ تا سا ه دشن ص خشم ن م ی ارب قد هک دیوگب ار نیا نینمؤلاریما هب ی صخش رگا؛ رانک وردی: دیوگی مترضد. هشیاء ای ی قدر ب امش ن لا ا منادی مذ و ماهدرک ق یقحت ن آ هب عجار، ماهدرک. متسیای م ش یاپ مه تمایق زور، میوگی م ن لا ا ن م ار نینمؤلاریما ملاک نیا «! ش اب اجنآ هک، ش اب اجنیا هک ا رعم ار هئا، دنائوز زا و دنک ش یاریپی کی کی ا ر ی نابه [هک] طرش نیا اب دنک ق یقحت، دنک رکف، دورب بوخت سه هک ا ر ی بلاطم [و] دنک ماگن بوخ ا ر خیرات. دسرب تسین ن آ رد ی کش هکی لئاسم ن آ هب و دنک دنک ماگن

درکن تافام ن اربج، نینمؤلاریما تیناقد کاردا زا دعب ل مج گنج رد ریز

راک و ت اب اجنیا یاید و ش دنلب» [دومرف] «دومرف هچ دوب گنج نامه رد هک ریز هب نینمؤلاریما کی و ن اتساد کی ترضد؛ ولج دما «!؟ نکی م دادیب و داد یراد و ی اهداتسیا اجنآ تسیج [نیا]؛ مراد [دومرف] ترضد: میوگی م ار ن آ ردقنیا ن م لااد؛ تا سا ل صمف هتبل. درک یر و آدای و ا هب مصق

تسه تدای!؟ دندما ربمغیی هعقد کی، میدیدنخی، میدوب هتشن م هاب هنیدم نورید دیای م تدای ن آ رد و ی تسیای م ی لعن باقمرد و ت هک دما دهاوخ ی زور: دندومرف!؟ دنتفگ هچ و ت هب ربمغیی «! تا سا ی لعن ا ب قد عقوم

و «دوبن مدای لاصا ن م، ی لعن ای»: ت فگ! تا سا هتفر ش رس رب ی هلاک هچ! ا ب جع دید هبتر مکی م هز اب «! میمهفی منام»: دیوگب داتسیان. رانک تفر هک تا سا نیا ش لیلد! ا تخبذب هراچید ت فگی م مه ت سار ی م، ی هاوخی م؛ تا سا نیمه: دنتفگ اروشاع زور دارفا ن آ لثم ی ضعب! [ریبز] نیا هب ت محر دص، دوبن مدای ن م، هک: ت فگ تخبذب ریز «! تا سا نیمه، هک: دنتفگ و دندیمهف هئا «! تا سا نیمه ی هاوخی م اجنیا «!؟ یریگب میمصت هچ ی هاوخی م لااد ب»: دندومرف ترضد «! تا سا روطنیا هک دوبن مدای نینچ، هک دوب نینمؤلاریما قیدصت؛ دوب قیدصت ل و ا مدق! ا تشادنرب هک درادرب ار مود مدق تسیاب ی ت د. دش یریگتسد رادقم نیا ات؛ درک تکر درادقم نیا، دما ولج رادقم نیا «مداتفا قافتا ی اهلئسم [هحلط] و ا. دوب رتهب زاب ریز ی لو. دز ریت و ا ی ا ب هب و دما ن اورم دعب هک؛ میراد مه هحلط هب عجار هر صبرد، تفرگ ه لصاص فرکشلا زا [هحلط] ی تقو دوب مداتفا قافتا و ا ی ارب م هرگید ی ایاضق؛ درکی م قرف دوب مداتفین ههچ رد هحلط لا و؛ درک توف هک تفر نوخ و ا زا ردقن آ؛ تفر ی لزنم هب

زبیر این مقدار جلو آمد. اما قدم دوم: خب بیا در [راه] حق [قدم بگذار]. مگر کلام پیغمبر یادت نیامد؟! نه کلام تقی و نقی! کلام پیغمبر! پیغمبر فرمود: ره [ی لعن و ریز] امش هک دما دهاوخ ی زور «! تا سا ی لعن ا ب قد» و «تفرگی هاوخر ارق ی لعن باقمرد و ت و دش دیهاوخ عمتجم [گنج رد] م ه اب و د: ت فگی م [تروصن یارد] نوچ! دش هامت و «یریگی م رارق ی لعن باقمرد و ت»: دومرف [طفق] ربمغیی قد عقوم ن آ رد»: دومرف ا دخل و سر ی لو «! موری م رانک لااد؛ مدرک طلاغ و م تفرگ رارق امش ل باقمرد» «! ی تسه ملاظ و ت و تا سا ی لعن ا ب خب جمله بعدی را شما چهکار می کنی؟! به جمله بعدی باید عمل می کرد

که نکرد! اینجا نفس جلو می‌آید: «حالا جواب مردم را چه بدهم؟! این همه جمعیت دور شتر و این عایشه راه انداختیم!» اینجا یک قدرت و نیرویی می‌خواهد که انسان بیاید بر همه [تمایلات] پا بگذارد [و عبور کند].

ی‌دش می‌دیهش و ی‌دم‌ایم ولج رگا؟! ی‌درک اهر راک طسو ارچ! ابیر خآ ات ی‌دمآ ولج هک لاد، اباب [هک میشاب] تخبب و رساخ دیاب امر دقچ و تخادنا نینمؤلار یما ی‌امرفس هچ دینییب! دوب مامت تر اک هک عونتیم ی‌هاذغ همهنیا! ارگید وش لوغشم بخ، مرفس رس ی‌دمآ هک لاد! مینکذ هداقتسا مرفس نیا زا!؟ رانک ی‌نیشنی م‌دعب ی‌ی‌ایم مرفس رس ات ارچ! **!دَعْمُ نَمِيعُطَسْمَلَا دِنَاوَم و**؛ تسا دناوم همهنیا؛ تسه ی‌م و ی‌شکی م‌رانک ار تدوخ و ی‌روخی مذ مرفس نیا زا ارچ، ی‌دمآ هناخرد هک لاد! ارگید روخب بخ مهس زا! یراد مهس اجنیا رد مه وت! تسه مه وت ی‌ارب مرفس نیا!؟ دننک هداقتسا و دنیاییب نارگید یرانگ اجنیا رد تدوخ هزادنا هب مه وت! ربید ار تمهس مه وت!؟ ی‌شخبی م‌نارگید هب و یرذگی م‌ارچ تدوخ هب: بتفگ! رانک تفر و دمآ ربیز اجنیا ات! یراد مهس مه وت، دنراد مهس ی‌قیق هک روطنیمه! یراد مهس ل‌ناسم مرخ‌ل‌آب و تفر رانک بتسا مابنتسا ملئسم هکت نیا! دوب مابنتسا نیا «فرطن‌آ زا هذ فرطن‌یا زا داد ماچنا ار راک نیا تفر رسدوخ مه و ا هتبل؛ ش‌تسک تفر رفن کب. دش هتسک مه دعب و رگید

نَبَاكٍ اَتَتَفْلًا يَفْنُكُ. اَلِهَا فِرْعَتْلَطَابِلَا فِرْعَا و ، اَلِهَا فِرْعَتْلَقِي حَلَا فِرْعَا! دیامرفی م‌ترضح هذ و دراد ن‌دش راوس ی‌ارب مکحم ی‌تشپ هذ هک ش‌اب یرتشهچ دنام بوشآ و هتفن نامز رد [**ن‌وبللا**]، ی‌یارجا ل‌ناسم هب تبسن دناوتی مذ ن‌اسنا هک ی‌ی‌اج ی‌نعی بتسا نیا ش‌یانعم «[ریش ن‌دیشود ی‌اربی ناتسپ لمع هب قد؛ تسین هک **الله لا اله الا نأ دهشأ** نتفگ هب طقف قد بتساجک قد هک دهدب ص‌بخشت [ار] قد هب و دیایی مه ادخل‌وسر، دارفا همهنیا رتلااب رگا ل‌آ و. دنیوگی م‌قد ار نیا، تسا نیزاوم هب ن‌درک! دورب ادخل‌وسر ش‌یپ دیابن ن‌اسنا، دنکن لمع مدرک ل‌زانش دوخ هک ی‌نیزاوم

دوب‌ن‌ان‌آ ن‌درک لمع، ن‌ارگید زا همنا و ادخل‌وسر زایتما

رسول خدا با این موقعیت و این جوهر و این هویت شناخته شده است که مجسمه حریت و آزادی و عدالت و امن و ایمان و صداقت و اخلاص و خلوص است. ما رسول خدا را با این موقعیت می‌شناسیم؛ نه صرف اینکه پدرش چه کسی بوده، مادرش چه کسی بوده، عیالش چه کسی بوده، فرزندانش چه کسی بودند! اینکه به درد ما نمی‌خورد! [اینکه] پدر پیغمبر که بوده است، به من چه مربوط است؟! [اینکه] مادرش چه کسی بوده، دردی از من دوا نمی‌کند! [اینکه] فرزندانش چه کسانی هستند، من کاری ندارم. رسول خدا را که من رسول خدا می‌دانم [از این جهت است که] بالعیان به من نشان داده که مجسمه اخلاص و صداقت و عقل و تدبیر و انصاف و حریت و دستگیری است. امیرالمؤمنین هم همین‌طور، همه ائمه همین‌طور [هستند]. و الا به صرف اینکه یکی امیرالمؤمنین است و هر کاری دلش می‌خواهد هم بکند و بعد هم اسمش را بگذارد [امیرالمؤمنین و بگوید] که «دنبال من بیایید!» نه‌خیر، این خیرها نیست! [بگوید:] «چون من علی و امیرالمؤمنین هستم باید دنبال من بیایید!» نه آقا جان! ما به تو نگاه می‌کنیم؛ اگر طبق میزان، درست عمل انجام دادی، [به‌دنبال تو می‌آییم]؛ همان‌طور که خودت می‌گویی: «بخ‌رایسب»: دنیوگی م‌ترضح! می‌دهدی م‌ماچنا امش هب ار عجار ار نیمه مه‌ام، **اَلِهَا فِرْعَتْلَقِي حَلَا فِرْعَا!** ی‌یوگن! ی‌یابن ی‌ل‌ع‌ل‌ابند ه‌ناروکروک هک مهاوخی م‌ار نیمه وت زا ن‌م! تسا میادخ زا ن‌م؛ ه‌دب ماچنا ابی «[مینک مابنتسا دیاب زینام دنک مابنتسا رگا و] تسا ق‌لطمه ش‌تیل‌آو س‌پ‌د‌راد تیل‌آو ی‌ل‌ع‌ن‌وچ

درادن ی‌شزرا نینمؤلار یما و قد زای‌تد، ه‌ن‌لاهاج‌ت‌ی‌عبت

ی‌تیل‌آو، تیل‌آو نیا! دراد ار نیا؛ ن‌دیدرگ قد رادم رب ی‌نعیت تیل‌آو، دراد تیل‌آو ی‌ل‌ع‌هک ی‌تقو ی‌یوگی مذ رگم، ی‌ل‌ع‌ایب: دنیوگب دیایی ی‌درف کب رگا ادل بتسا نیا ملئسم. تفر ش‌ل‌ابند دیاب هک تسا ی‌ارب زونه [اما] مدید متفر؛ مدرک قیقحت ن‌م!؟ «**اَلِهَا فِرْعَتْلَطَابِلَا فِرْعَا ، اَلِهَا فِرْعَتْلَقِي حَلَا فِرْعَا!**»

چیه»: دنیامرفی مترضد «! [مهفب] متسناوتند! دیشکن ملقع! هشیاع ای ی قدر بامش هک هدشن صخشم ن م
 ی شاپن م رکشل رد رگا تینیا اب! هشیاع رکشل رد هک، شاپن م رکشل رد هک! ارانک ورب؛ درادن لاکشا
 ن م رکشل رد رگا (!؛ رتحرصد [نیا زا]! میوگب مهاوخی مروطچ ار بلاطم دینیب)؛ یوری من تشهب هب
 نیا رد دناوتی منس کچیه و درادن دوجو ی کش چیه هلئسم نیا رد و متسه ادخل و سر هفیلخ هک ی شاپی لء
 ن م هک ی نادوتی لو، دندهی متداهش هیضق نیا رب هکلام و نیمز و نامسا همه و دنک کیکشت هلئسم
 رکشل رد. ی دادن زیمت؛ ی درکن جیقنت ار قد نوچ؟ ارچ! درادن ی امدیاف یوشب هتشک رگا، هک ای م قدر
 «! ارانک ورب! ایند، ی دادن صیخشت رگا. بتسا ناسکی دروم نیا رد، ن دوپ هشیاع رکشل رد و ن دوپ ی لء»

دیرم ندرک عمجل ابند هب، بتسا تلادع و تیرد بتکم، نینموملاریمما بتکم

هک تسین ی بتکم، بتکم نیا! تیرد بتکم دوشی م بتکم نیا! بتلادع بتکم دوشی م بتکم نیا
 و یرتمود هفایق هک. دروایب ش دوخ رود مهف، دنک عمج مهف دهاوخی م! هک؛ دنک عمج دیرم و ی ار دهاوخب
 ی تفگ هچره هک دنک عمج دنفسوگش دوخ رود دهاوخی من! دنک عمج غلا ش دوخ رود دهاوخی من. یرتمهس
 ، دروایب ش دوخ رود مدآ [دهاوخی م]! هک! دورب ی تساوخ اجره، یز اندنیب ش ندرگ بانط «!مشچ» دیوگب
 دیدش هجوت م لاد. بتسا نینموملاریمما بتکم، بتکم نیا! دروایب ش دوخ رود لقاء

ق داصد ماما ندرگاش هفیظو، ی گدنز نوئش مامترد نینموملاریمما بتکم زا عافد

تسا

درگاش بتسا ی نید ملاء نآ و بتسا [بتکم] نیا لابند هک ی غلبم نآ؟ دنک عافد دیاب هک بتکم نیا زا
 دراو هک [ی صخش] نآ، ق داصد ماما درگاش ریغ هتبل. دنک عافد بتکم نیا زا دیاب هک بتسا ق داصد ماما
 ار نیمه دیاب بطم رد. بتسا ی کی رایعم و کلام میتفگ نوچ. دورب هیضق نیا لابند دیاب، دنادی م و بتسا
 فده کی؛ بتسا هار کی. دهدب ماجنا ار نیمه دیاب لزمن رد، هز اغمرد، رتقد رد، بسک رد، دهدب ماجنا
 [دیاب] شردام و ردپا ب طابتر ارد؛ دهدب ماجنا ار نیمه دیاب قیفر اب طابتر ارد. دراد ی فلتخم دراوم؛ بتسا
 دهدب ماجنا ار نیمه

دوب تسینومک شردپ هک صخش نآ هب [ی نار هط هملع] اقا موحرم هک م هتفگن امش هب ن م اهر اب
 دیاب و بتسا دترم [ردپ نیا]: « [دنیوگی م] یروف میوگب [ی خرب هب] ار نیا رگا لاد)؛ دندومرف [هچ]
 ن م»: [دسرپی م ناشیا زا و اقا موحرم] ش یی دیای م صخش «! دوش ادج [ش رسمه زا] دیاب و دوش مادعا
 امش! درادن ی طابتر امش هب و اداقتعا؛ ش دوخ ی ادخ اب دنادی م و ا»: دنیامرفی م ناشیا «! و ا اب منک هچ
 صاخ طابتر اکی و بتسا ردپ نآ! بتسا تردپ و ا «! دینک دروخر ب و ا ب نینموملاریمما هعیش کیل ثم دیاب
 .تسه هچره مفیلکت لاد؛ منکی م ل م مفیلکت یاضقم هب تسین مردپ و ا نوچ، هک ن م [اما]. دراد و ت اب
 باسد هلئسم؛ هک؛ [منک دروخر ب ی دنت دروخر ب] ره هب [تسا نیدی ب هک] س کره [اب] متسینز وطنیا هتبل
 ی م قرف ی دنزرف و ردپ نیا؛ بتسا ی دنزرف و ردپ تبسن و ا امش تبسن [ل احر هب] ی لو. دراد باتک و
 فلاتخا تردام اب تردپ ی تقو. دنادی م ش دوخ!؛ دراد ی طبر هچ و ت هب درک ی راک ره تردپ لاد. دنک
 ، دراد فلاتخا تردپ اب هکنیا رطاخ هب تردام هب دیاب ارچ و ت؛ ی نک تناها تردپ هب دیاب ارچ و ت، دندراد
 ی م رگا ی نک دیبأت ار و د نیا زا ی کی دیاب!؛ دراد ی طبر هچ و ت هب؛ دنادی م ناشدوخ اهنآ؛ ی نک تناها
 بتکم، بتکم نیا. ی شاپ هتشاد دیاب ار بدا؛ ی نک تناها دیاب! بتسا [فلاخ ش راک ش لباقم فرط] ی ناد
 تردپ م نآ، بتسا تردام نیا رگا و بتسا تردام م نیا، بتسا تردپ و ا رگا نوچ؟ ارچ. بتسا م لاسا
 ی شاپ هتشاد و د ره هب تبسن ار بدا تیاعر دیاب و بتسا ءاوسلای لء؛ تسیچ اهنآ هب و ت تبسن. بتسا
 هک میرادن ربخ ایاضق ز ا م؟ مینادی م هچ ام!؛ دراد ی طبر هچ ام هب؛ دننک راکهچ م هب اب دنادی م ناشدوخ
 دارفا ریاس و دراوم ریاس هب تبسنز وطنیمه. دنادی م ناشدوخ؛ تسیچ ناشنیب

مارتا تردپ نیا هب نینموملاریمما هعیش لثم دیاب»: دنیامرفی م [ی نار هط هملع] ناشیا، نیاربان
 ! بتسا باختنا نیا. باختنا و تیرد و تلادع و قد دوشی م نیا «. ی رانگب»

نیدحلم و اهتسینومک هاگن رد ی تد ،ادهشلا دیس ی رطف بتکم تیرد تسا زیگنار بن یسحت

میظعت رسد بتکم نیا لابقرد ،دیهدب هئارا مهسینومک بتکم و مدحلام بتکم هبار بالطم نیا امش
دنیروآی دورف

ی م هزاربم هکی یاهنیا زا ،دنتفرگی م هک [ار] ی دارفا نیا زا یلیخ (ماشد نامز) قیاس نامز رد
یضعب هکی تقو نم . دندوب تسینومک ناشیا هیلیخ . ناشدنتشکی م اندز رد . دنتشادن نید اهنیا بخ ، دندرک
ن انشمارم رد اهنیا مدیدی م ، مدرکی م ماگن و مدناوخی م قیاس [نامز] عقوم نامهر رد ار اهنیا تاعافد زا
؛ تسارگی دام و تسیلایر تام ؛ درادن لوبق ار ادخل اصلا . دندهی م رارق و گلا و موسا ار ادهشلا دیس دنراد
زا ار راتفر نأ دناوتی من ، دنکی م لیلحت و میزجت ار [ادهشلا دیس ترصد] رشپ نیا راتفر هکی تقو ی لو
ادهشلا دیس رادرک هب دوخ ترطف و لقع اب هکی تقو ! دنکرود هب تواضق و دراد هگن رود دوخ ترطف
دنکی م هولج وای یارب ی ناسنا و یرشب قوفام لجر کی ، دنکی م ماگن ماسلا هیلیع (نیسد ماما)

نیسد لثم دیاب ی نامب ایند رد ی هاوخی م رگا : دیوگی م ی لو ، درادن لوبق ار ادخ و تشهب و
نیسد ماما ؛ درادن ور و تشپ و ورود نیسد ماما ؛ تسا فآفشد شرک نیسد ماما نوچ ؟ ارچ «ای شاپ
؛ دتقای م هار ترصد لابند ، دراد ترطف ی سکره . دنکی م تکرحد لقع نیزاوم و ترطف یاضتقم هب
؛ دنکی م راکنا ار همه ، تسا رود هب ترطف زا هک م ی سکره . دشابن دقتعم مه هلئسم جز اول هب هچرگ
رود هب ترطف زا هکی تقو . دشاب اللهتیا مه ش دوخ هچرگ ؛ دشاب راک وزج [رهاظ هب] مه ش دوخ هچرگ
لباقمرد دیای م ! اجنیا اتد دشاب هتشد شیر ، دشاب هتشد ممامع قبط کی [هچرگ] ؛ تسا رود هب ، تسا
ی م نیسد ماما هب بسنتم ار دوخ ، ماشد میژر ماگداد رد تسینومک نأ ! دنکی م هلیاقم و دتسیای م ترطف
! دتسیای ترطف لباقمرد ، ترطف فلاحرب هکی هلاکتیا نأ زا تسا رتکیدزن نیسد ماما هبار ؛ دنک

دنداتسیا ق دربار رد ، ترطف مکد فلاحرب ، رهاظ املاء ی خرب

یدیحو یاقا نیمه !؟ دندوب اللهتیا اهنیا زا یلیخ رگم ، دنداتسیا ق دل باقمرد دندما هکی ی دارفا نأ
هب فجن زا هکی یدیحو اللهتیا !؟ دندوب اللهتیا رگم ، تشادرب ماشد اضر نامز رد ار باجد و دما هک
هب دیاشد ار نأ زا یکی نلا هک تشاد فجن عجارم نیرتلاپ زا داهتجا هزاجا هذزود ، تشگرب ماشنامرک
ی ارب [عقوم نأ هکی یاهداهتجا نأ زا یکی [رد] هک [مدناوخی م ار] ی ترابع اج کیرد نم ! دندهی سک
ی طخ [مخسن] کی ! تسا هتشنوی نیئان هک تسا ی ترابع هچ نیا ! مدرکی م بجمع ، [دوب هدش رداص و
نر رگم !؟ تشادنرب ار ش امامع رگم !؟ دندوب اللهتیا رگم . دوب هدیسر متسد هب [عوضوم] نیا هب عجار
، ل سرم دمحا عرش هب . عرش !؟ دورسذ رعش و درواین ماشنامرک باجد عفر سلجم رد باججی ار دوخ
ی م راب راز و دش مادعا مه قحب و دش مادعا بلاقنا زا دعب هک تسا ناشیا ی ارب «تسین مزلا باجد
! دوب مک یلیخ وای یارب مادعا کی ! دشی م مادعا تسیاب

هدش فترشم [ی نار هط املاء] اقا موحرم هک مقن نیمه رد ، ن وعلم درفنیا مادعا زا دعب ی سلجم رد
دنک ت محر ادخ) ی لماً مشاه ازیم اللهتیا موحرم ارهاظ [لمج زا] ، دندوب دارفا زا ی دایز دعو و دندوب
«تسا ییاوهی مدأ و تسا ی سفنشوخ مدأ ناشیا» : هک مدینش اقا موحرم زا نم . دوب یبوخ مدأ یلیخ
لضاف درم و دندومرفی م ییاهریبعت نیچن ناشیا ی دارفا مک هب عجار ؛ مدینش ناشیا زا نم ار ربیاعت نیا
ی اهرسرد هب ی تقوی کی مدوخ مه نم . هدوب ی قارع عایض اقا موحرم اندرگاشد ناشیا . هدوب ی یلام و
زا ، فورعم نایاقا زا یکی . دوب ناشیا [سلجم نأ] دارفا زا یکی . (مدرکی م تکرش و متفری م ناشیا
هب سلجم نأ رد ، دوب ام نیبسنتم زا و مدرک توفن لآ و مربی من مسا هک نار هط فورعم تا عامج امما
؟ دندرک مادعا ار وا هک تسا مدرک هچ درم نیا رگم اقا» : هک درکی م داقتنا هدش هکی مادعا نیا زا تدش
نیا ! هیلیع الله تعط : دنتفگ همه ی ولج [ی نار هط املاء] اقا هبترم کی «! [تسا هتشنک ار] ی سک هک و
و «ارچ» [ی ارب] ی زیچ [و ی لجم] اصلا هک دنتفگ ی هلاکتیا کی «! [تسا هدوب مک وای یارب مادعا کی

درکیم تبحصه اتود نیا به جار [ص خشن آ]؛ نشدی اعمه یکی، نیا یکی! دنامذ «هچ یارب» این علی دشتی اول نانجیب، اول ضد اسلامی که واقعا [مستحق اعدام بود]. من نمی گویم افرادی که در آن موقع اعدام شدند همه آنها صحیح اعدام شدند؛ من چنین ادعایی را نمی کنم؛ ولی بسیاری از اینها بحق اعدام شدند که از جمله آنها این دو ملعون بودند؛ یکی علی دشتی و یکی هم وحیدی که اینها مستحق بیش از یک اعدام بودند. خب [وحیدی]، مگر ایشان آیت الله نبود؟! مگر بقیه افراد [به ظاهر موجه با اسلام مقابله نکردند]؟! ما خیلی ها را دیدیم [که] آمدند، رفتند و امروزه هم معترف اند که خیلی از اینها [با اسلام] مقابله کردند. خیلی از این مسائل نبوده است؟

اقا موحرمه که دوی صخش، تفرگ رارق درط دروم و مدرک توفه تبلا که دارفا نیمه زا یکی «موشی بلقتم و دوشی مد بلاد منکی ماگد واس که به تفورهنم»؛ دندومرفی [ی نارطه لملاع] ی منلاصا، مدرک دروخر ب درف نیا اب که ی تقولوا زانم»؛ دندومرفی. دود قباس نامز [ردش تاید] روبجم ود و ل هچ نسد بلاقتا لئاسم نامهر در اوم ی ضعیف رد مکنیا اب «موش تبحصه و اب متساوت زار مدوخ دوشی مکی تیفیک ره به نم»؛ دندومرفی مناشیا [اما]، دنشاب متشاد مطبار اهنیا اب که دندوب ناک و: رگید تسامولعم مه راکر خا بخ. دود صخشملوا زانم «متشادی مگدرانک درف نیا اب طابنرا هجیتت که تسین مولعم، دشاب فلاخیم ارم، م ارم ی تقو¹. لله تیا َب اوبذک نأ ؤاوسلا اوسا نیدلا هقیق غلبم و ی نید لماع دیاب ار ریسمنیا؟ دنک باختنا دیابی سک هچ ار ریسمنیا. دسری ما که به تیاهن و **ل طابا فرعا**» ریسم، «**قی حلا فرعا**» ریسم. دنک باختنا».

دوشی مناسنا دشر ثعاب، تقیقذ زا هیوسکی و هنار جتته عافذ

بتکم رد! تسین فرط کیر بدومج و رجحت و یرگنوسکی، تسام دشر بجوم هچنا، نیاربان بد فلاخم ی آر، ی آر نیا»؛ دراند رارق «تسین نیا زج و تسام نیمه» [ی نارطه لملاع] دلاو موحرمه، دیای منرد روج اقا لمئسم اب که تسامی ملاک، ملاک نیا»؛ دراند رارق «یورید نورید دیاب و تسپ، تساقا فالتخم لئاسم دیاب: سک به اجنیا! میراند اجنیا ار اهفر دنیا ام! میراند ام «ی نک تبحصه دیابن نیاربان حرطم فالتخم ارا بتکم نیا رد و عمج نیا رد رگا! دوش حرط دیاب فالتخم تاینرظن! دوش حرط حرطم] مهف ساسار ب فالتخم تارظن، عمج نیا رد رگا؟! لاقبرد؟! ی باصقرد؟! دوش حرطم اجک، دشابن طغ اجهه نیا! هن! «ی یاهر دگنل» [و] دوخیدی نکفاههیش فرصه [متبلا]؟! دوش حرطم اجک، دوشن اب مکنیا ولو، دنکی حرطم ار ی بلطم ی ملع ساسا کیر بی سک رگا [اما]. تسام دورطم اجهه و تسام گتم و گنا به و دوش یریگولج نآن درک حرطم زامکنیا هن؛ دنک حرطم دیاب، تسام فلاخم نم رظن! دراند هار اجنیا رد لاصا بلاطم نیا! دوش مهتم اهفر دنیا و نلاف و

دوب رکبویا و رمع ت فلاخ شور، تاهبش حرط و وگتفگ زا یریگولج

ام فلاخر ب دیابن» دنیوگی م که تسام رکبویا و رمع تموکد رد! تسام رمع ت فلاخ یارب نیا لئاسم حرط بتکم و تسام تحد بتکم، اقا موحرمه بتکم! دندزی م ار فرندنیا اهنأ «! ی نزیب فرندنیا یارب²، هتسحأ نو عبیتیل وقلأ نو عمئسین یدلا * دایع رتیبف نیا. نسحارایتخا و داضتم و فالتخم و «تسام نیمه» [دنکی دروخر ب تاییبدا نیا اب] رگید بتاکم رد! هنرگید بتاکم رد. تسام بتکم و «ی دننبدی زیچ ره رب دیاب ار تمشچ» و «ی نک دنلب دیابن ار ترس» و «ی نک دنلب دیابن ار تیادص»! «[دندب فرندنیا دیابن دشابن] اما بی سک رگا» و «تسام نیمه بلطم» فرندنیا دیابن دشابن اما بی سک»؟! دینکی من بیعت فیلکت دارفا یقیب یارب که دیتسه که امش؟! امش و [ندرک] چپچپ چپچپ و نتسشن اهن زریب و اهکنز ملاخ نیا لثم و ندرود و ن تفر رس تشپ و «دندب رادر وخر ب قطنم تر دق زامهنیا که تسام یاهن زریب راک! تسام مزجع دارفا راک اهنیا؟! تسیچ اهنیا

¹ 10. هئیا (30) مور هروس
² 18. و 17 هئیا، (39) رمز هروس

مذ، دنروآی م را ب ار لقع، بتکم نیا رد بتسا ی لاخ لادتسا زاناشتسد هک تسای دارفا ی ارب! دنتسین
دنکی متیبرت لقع بتکم نیا رد؛ دنکی متیبرت رخ و غلا بتکم نیا رد. ار ندوب غلا و ار تیرخ
!؟ دشاب روطنیا هلمسم دیابن. دشاب داضتم لئاسم حرط اب دیاب مه لقع و

دندومرفی مه یصوت بتاکم ریاس اب وگتفگ و ثحب هب ماسلا هیلع قیاصد ماما

آیا امام صادق به اصحابش نمی فرمود: «بلند شوید بروید در مکاتب مختلف، [بدون ترس] بروید
در شکمشان، بروید با آنها [آزادانه و مؤدبانه] حرف بزنید؟! آنها ای که می رفتند با امثال عمران صابی
بحث می کردند، [آیا] می رفتند می گفتند: «امام صادق این طور گفته؛ خفه شو، و الا چنان در دهانت
می زخم، دندان هایت بیفتد [در دهانت]؟! این طور می گفتند؟! [اگر این طور بود، طرف مقابل] می گفت:
«اگر ده درصدی به آن امامتان ارادت داشتیم، با این ماشاءالله، ماشاءالله ادبی که رفقا و شاگردان و
تلامذهاش دارند، آن ده درصد هم خداحافظ شما!» یا اینکه نه، قشنگ می رفتند می نشستند صحبت
می کردند، یکی، دو تا [حرف حق را آزادانه] می گفتند. امام صادق را [هم] مطرح نمی کردند! اصلاً
امام صادق را قایم می کردند! برای چه بیایند امام صادق را به این زودی [مطرح کنند]؟! امام صادق،
ناموس هشام و امثال هشام و ابی بصیر و محمد بن ابی عمیر [است]. ناموس را که آدم نمی آورد در جلو
و در معرض قرار بدهد! می رفتند، صحبت می کردند، بحث می کردند، محکوم که می کردند، آخر معلوم
می شد که شاگرد امام صادق است. نه آن اولش! وقتی [طرف مقابل در پاسخ] می ماند، [می گفت]:
«هان؟! [تو] که هستی؟! از [طرف] امام صادقی؟!» آن وقت شروع می کرد می خندید. [می گفت]: «بله،
معلوم است دیگر. امام صادق شاگردش هم این طور است؛ می آید و [این طور قوی] حرف می زند!» این
مکتب، مکتب امام صادق است!

نامه هب، مینک مورحم [فالتخم] آرا اب مهجاوم زا ار نامدوخ ام هک رادقم نامه هب اجنیا رد
فرط هکنیا ضحمه، رگید یهاجر د، هلب [هتبل]! میاهد رکررض و دمآ نامریگ مک هرفسد نیا زا رادقم
[دنیوگی م و شرس یور] دنشکی م ار فاحط، دنک [نوریب] فاحط ریز زا ار شرس دهاوخب ی رادقم کید
نوریب [ار شرس] و دهدب ی ناکت ش دوخ هب مرابود دهاوخی م ات «!ش کید نییاب [ترس یور ار فاحط]»
دهاوخی من: [دنیوگی م و نییاب] دندمی م [ار فاحط] مرابود، تساربخ هچ ش ربورود دنییب [و] درواید
«!باوخب ریگب! باوخب ریگب! می مهفب

ش راتفر زا، دسرتی م ش یاهراک زا، دسرتی م ش دوخ زا! دسرتی م نوچ؟! تساروطنیا ارچ
زا ی لیخ، دنک نوریب رگا؛ دنک نوریب فاحط ریز زا ار شرس فرط دهاوخی من؛ تسارنگذ، دسرتی م
!راد هکذ ار ترس روطنیمه دنیوگی م اذل! دوشی م حضتقم اهزیچ زا ی لیخ؛ دوشی م لامرب لئاسم

«دورب ولج مهف اب دیاب ادخ ایلوا ریسم و ادخ هار» بی نار هط هملاع

دندومرف هک [ی نار هط هملاع] اقا موحرم زا مدینش

دهاوخت للاض هب تیاهن رد ریسمن آ، مهف نودب؛ دورب ولج دیاب مهف اب ادخ ایلوا ریسم و ادخ هار
!دیشک

اگر انسان فهم داشته باشد [در مسیر صحیح حرکت می کند]. و آن فهم هم با موازین و رعایت
مسائل به دست می آید. لذا باید رفقا در مواجهه با آراء یکدیگر، سعه صدر داشته باشند؛ کاملاً باید سعه
صدر داشته باشند. یک شخصی می آید صحبت می کند، منبر می رود، درس می دهد، نظری را مطرح
می کند. خب بسیار خب! شاید [نظرش] درست باشد! دلیل ندارد که انسان تا می بیند با نظرش مخالفت
دارد، بگوید: «این از فلانی دور است ها! این جزو این حرفها [محسوب] نیست؛ این دارد از خودش
می گوید! نباید این را دعوتش کرد! نباید پای صحبتش رفت! نباید دیگر با او حرف زد! نباید... نباید...
نباید...!» این همان «ن»ی نمی فهمم است! آن «ن»ی نمی فهمم اینجاست! همین جا!

نیفص گنج قاطا نیمه! تساقاطا نیمه رد ل مج گنج!؟ پیوری م ل مج گنج غارسام ارچ
هب مراد و تسانیمه مضرع مه مدنب و. تساقاطا نیمه رد زیچ همه. تساروشاع قاطا نیمه، تسا

ش دوخ نیز او م دیاب ناسنا اجنیمه رد. **هَلْهَأ فِرْعَدَل طَابِلَا فِرْعَا ، هَلْهَأ فِرْعَدَقْ حَلَا فِرْعَا**: میوگی م امشد دصرد ود و یسد دیابند، دیراد لوبقه دصرد یسد ار یدر فکیرگا. دنک حَقَمه دیاب ار ی نام، دنک حَقَمه ار هدهه نامه دیاب، یراد لوبقه دصرد هدهه ار یدر فکیرگا. بتسا لطا بش دصرد ود نأ! ی شاپ متشاد لوبقه ود ره. بتسا طلاغ ود ره؛ طارفا مه بتسا طلاغ طیرفته مه. بتسا لطا بش ی نک رتشیب دیابند؛ [دشای] دصرد زانازیم نأ؛ تاغیلبت و تاغیاشد ساسار ب هدهه دشا ب هکرم تاعقاو ساسار ب رواب نازیم دیاب. بتسا لطا بش دنکی م کرد ناسنا هک تاعقاو.

هناققشم و هناقصنه دقت زای نار هط الله تیا لباقتسا

چندی پیش یک بنده خدایی برای من نامه ای نوشته. ای کاش من آن نامه را می آوردم و آن شخص جوابش را می دید. حالا من آن نامه را قصد دارم [مطرح کنم]. نامه خوبی است. من آن نامه را می خواستم در یک جلسه عمومی تر باشد [که بخوانم]. حالا که اصلاً قرار نبود امشب بیایم [سخنرانی کنم]. در آن نامه نوشته: «آقا، ما نسبت به شخص شما اشکال داریم.» اول چند تا سؤال کرده؛ هم سؤال فقهی و هم سؤال اجتماعی. بعد گفته: «راجع به شخص شما، ما می بینیم که افراد، شما را ولیّ خدا می دانند، در حالتی که من چنین اعتقادی ندارم.» خب راست می گوید؛ من نه ولیّ خدا هستم، نه آن کسانی که من را ولیّ خدا می دانند، بر اساس مبنایی که در نظر من منقح است، روی آن اساس [من را ولیّ] می دانند. حالا بین خودشان و خدا می دانند؛ من چه کار کنم؟! حالا شخصی در آن طرف دنیا من را امام سیزدهم بدانند؛ خب به من چه ربطی دارد؟! من را هر کسی [در هر جایگاهی] می خواهد بدانند، خب بدانند! بنده وظیفه ندارم که بلند شوم بروم آن طرف دنیا بگویم که هستم یا نیستم! وظیفه من این است [که ببینم] کاری را که انجام می دهم، در تأیید آن مدعا و آن امر مقبوله است یا [اینکه] موافق با آن میزانی است که خودم در خودم تشخیص می دهم. من نسبت به این تکلیف دارم. [در غیر این صورت] خب بنده هر روز باید بلند شوم اینجا بروم، آنجا بروم، این کشور بروم، آن کشور بروم! نه! به من چه ارتباطی دارد؟! خودش می داند و خدای خودش! بنده آیا ولیّ خدا هستم یا نیستم؟! تازه بر فرض هم باشم باید بلند شوم بیایم بگویم، تظاهر کنم؟! بعد مسئله ای که در آنجا [در نامه] مطرح کرده این است: «من می بینم رفتار شما به نحوی است که از افرادی که معتقد [به ولایت شما] هستند، ممانعت جدی نمی کنید. مثلاً اجازه می دهید دست شما را ببوسند.» چقدر من از این نامه خوشم آمد! چقدر خوشم آمد! می خواهم طرف را صدا کنم، یک هدیه به او بدهم! بگویم: «ای کاش همه افرادی که با من هستند، مثل تو باشند! اینکه می گویم نه به خاطر اینکه [طرح این مسئله] در این جلسه است؛ نمی خواهم هندوانه زیر بغل [بگذارم و] جانماز آب بکشم! نه!

هدهه: دندربی م لایاب ار مهف، بتکم نآ رد هک میراد راره ی بتکم رد ام مدرک ضرعه هک یروطن امه یاجه! دوری م لایاب مهف، دوری م لایاب بوچه و قامچ [اجنیا]! دوری م لایاب قامچ بتکم نآ رد [هکنیا] یرتمکت محز؛ میهدب ما اجنا ار راک نیا. دوشد دایز ن اشمهف مدرم هک مینک یراک، بوچه و قامچ ندرب لایاب دندربی م لایاب ار مهف بتکم نیا رد. دراد مه.

[البته] بله، بنده عرض کرده ام که «دست مرا نبوسید و برای من بلند نشوید» و این را حالا در مجلس عمومی هم خواهم گفت. حالا زورمان به بلند شدن نمی رسد، دیگر چرا دستمان را می بوسید بابا؟! مرحوم آقا [علامه طهرانی] فرمودند: «پیشانی [را ببوسید].» حالا پیشانی هم که [همه جا] نمی شود! بابا آدم راه برود، «دَقْدَق» هزار نفر بیایند یکی یکی [پیشانی ببوسند]! خب بابا بلند می شویم می آییم، [بعد هم] می رویم بیرون؛ این دیگر کاری ندارد! مگر دست ما را ببوسید، ملائکه به شما ثواب [می دهند]؟! نه آقا! من تضمین می کنم هر کسی دست من را نبوسد، ملائکه بیایند ده برابر به او ثواب برکت و فهم بدهند که بیشتر استفاد کند! خب حالا اگر یک کسی دست من را می بوسد که چک در گوشش بزنم! خب نکند! [در این صورت] هم آدم راحت تر، هم صاف تر، بی شیله پیله تر، بی دردسترتر [است]. والله قسم می خورم عزیزترین و صمیمی ترین دوستان من تا الآن دست من را یک بار هم

نیوسیده! صمیمی‌ترین افراد با من تا به حال یک بار هم دست مرا نیوسیده! واقعاً کی می‌شود به این مطالب مرحوم آقا [علامه طهرانی] عمل کنیم؟! چندی پیش گفتیم: مثل اینکه ما این آرزو را باید به گور ببریم؛ یا اینکه طوری شود که قضیه طور دیگری شود.

و ن‌دش دنلب و [ندرک] می‌طعدت و ن‌دیسوبت سد به طونم طقفه ک‌قیفر .میتسه قیفر [م‌ه] ابام ،اقا کیدزن ناسنا به بالقر د؛ دشاب کیدزن ناسنا به بر کفرد هکتسا یسک ن‌ا ،قیفر !تسینا هفرد نیا ی‌ن‌وسرسه ز ادنا به لله‌آت و لله‌آب و الله‌ه که مروخی م‌سقا اجنیا رد و دشاب کیدزن ناسنا به ل‌م‌عدرد و دشاب مادم !دیسوبه معدد صد دیبایی ل‌آاد !دشدها و خذرتشیب ،دنسوبی م‌ارم‌تسا هکی دارفا به تبسندن‌م‌تدارا دارفا و ن‌م‌نیدی ناسفند راجزنا عون کید ل‌آا :میوگی م‌مراد حیرصد م‌کلب .دشدها و خذرتشیب !دیسوبه ؛دوشی م‌ادیپ رفتن ل‌آاد کین‌م‌رد اعبط ،دننکی من ل‌م‌عدوشی م‌ه‌تفگ هچنأ به دارفا هکی تقو !دوشی م‌ادیپ وا قیفر هکی دنکی یراک ن‌مؤم دیاب ارچ .تسین حیحصد م‌ه‌نیا اعبط بخ هکی .دوشی م‌ادیپ راجزنا ل‌آاد کید !؟دنک ادیپ راجزنا وا به تبسند

فرطرب وا م‌هیش دیاب ؟دوشب دیابن اید دوشد حرطم ل‌ناسم نیا دیاب .تسا ی‌بوخ م‌مان ،همان نیا ردقچ .مینک تکر د ،مینک عورش دیاب !دوشب دیاب ؟دوشد ادیپ دیابن اید دوشد ادیپ مهف وا رد دیاب ؟دوشب دیابن اید دوشد دوشی م‌ی‌پاهمزمز ،فلتخم ل‌ناسم حرط اب هکی م‌ونشی م‌ی‌هاگ ن‌م‌هکی ار ی‌ل‌ناسم نیا میراودیم نیا و اهرجحت نیا و اهی زابکنز هلاخ نیا طاسب الله‌عاشن ! ،«تسه هچ و تسا فلانم فرد نیا» هکی زا میناوتد ام و (!غ‌لا ش‌رورپ .م‌رادگی م‌«ن‌درورپ غ‌لا» ار نیا مسا ن‌م‌) دوشد م‌دیچرب اهن‌درورپ غ‌لا .مینک م‌دافتسا رتشیب دوشی م‌ن‌هپ هکی اهرفسد نیا

ی‌م‌رسحت میراد و تفرتسا زوا و میتشاد ار ی‌گرزب !اعقاو تسا فید !اعقاو تسا فید نامرسد ی‌کاخ و میریگب ار نیمه .میبسچ اهن‌نیمه به ،مدنام [هک] ی‌فرد ات دنچ نیمه ل‌آاد .میروخ .تسا مدنام ی‌قاب [بلاطم] ن‌آزا هکی ی‌پاهن‌نیمه و مدنام ی‌قاب هکی شور و ی‌بلاطم نیمه ؛مینک

تسا زاسل‌قاع و زاسن‌ناسنا بتکم ،ی‌نار هط م‌ملاع بتکم

ناشیا زا مدن .دننکی م‌تبیرت ل‌قاع و دننکی م‌تسرد ناسنا [ی‌نار هط م‌ملاع] ناشیا بتکم رد تایید ناشیا هکی اهنمزا نامهر رد «تسا دآد ی‌اقا ترصد ایند درم نیرتل‌قاع» :دندومرف هکی مدینش اما ؛دوب ناشیا فصو [مهمه بخ هکی اهنیا ؛نیرتبرقمه دننقگ ،نیرتن‌مؤم دننقگ !نیرتل‌قاع .دنتشاد .دوب مهف شور ،متفگ هکی ی‌روطن‌نامه م‌ن‌اشدوخ شور «تسا ناشیا درف نیرتل‌قاع» :دنتفگ .ن‌م ،میدیدی م‌ناشیا زا نیا زاریغام رگا هکی مروخی م‌سقا و میتفرگ دای ن‌اشیا زا روطن‌نیا ام و «ن‌کن ل‌آاب ار ترس» و «وشد تکاس» بتکم نامهر ام رگا .متفگی م‌اقفر به ار نامهر ؛مدرکی مذت‌نا یخ نیا زاریغام ن‌کلو ؛میدرکی م‌حرطم ار نامهر ؛متفگی م‌ار نامهر ،میدیدی م‌ناشیا زا «دنب ار تمشچ» ،میدیدی م‌ن‌آزا ریغام رگا .میتقای تپاده‌هار ار نامهر ،میدرک بهرجت و میدید هکی ار هچنأ م‌صلاخ .میدید .میتشادن ار ی‌مازتلا نینچ ام ی‌بلق م‌ازتلا رظنه‌طقذ ل‌قآد ،مینک تفلانم رهاظ رظن‌زا [میبوگن] رگا به و دنک ق‌قوم ار ام ،تسا ش‌دوخ ی‌اضر دروم هکی ی‌روطن‌نامه الله‌عاشن !دنواذ هکی میراودیم تمدخ هکی هار نیا رخا .دنک رادیاب ار ام شور نامهر به دننقر عایلوا و ناگرزب هکی شور و م‌ویشن‌نامه نیا [هک دندوبن رگا و دندوب روطن‌نیا ادخ‌عایلوا م‌همه ؛دندوب روطن‌نیا ناگرزب م‌همه ،منکی م‌ضرع اقر دندشی م‌[هنوگ

نیمه ؛دندانتسیا ناشیا ل‌باقمرد م‌ل‌ها !دش‌اپ به ی‌ل‌انج هچ دآد ی‌اقا م‌وحرم [ل‌باقمرد] ناشیا ل‌باقمرد فجد ی‌اهمدرکل یصحت نیمه ،دندوب م‌دناوخ سرد هکی ی‌پاهنیا ،نیرم‌م‌نیمه ،نیرم‌م‌م‌ کید بتکم !؟دوب هچ رگنها کید بتکم تقون‌آ .دنتفرگ م‌ضموم ناشیا ل‌باقمرد و دندماً اهنیا ؛دندانتسیا نیا ادخ به ار وت !؟ی‌نزی م‌[فرد] رسد تشپ ارچ ؛[وگب] اجنیا ابی‌یراد فرد رگا هکی دوب نیا رگنها ،دندوب ی‌ضعب ل‌آاد] ات ود م‌نی‌کی م‌ذ ،دهتجم م‌دناوخ سرد م‌تفر فجد الله‌تیا م‌ل‌اع ی‌اقا هکی تسیند روم‌ش ن‌کاس ایند] فرطن‌آ و فرطن‌نیا رد [و] دنراد تایید [و] دنامدنز زونه ی‌ضعب ؛دندوب م‌ه‌ناشیا هی‌لیخ

همامه، دوی رگنھا ناشیا بخ! تمهت وی کاٹھ به دننک عورش و ناشیا لابقرد دنیاپ دنوش دنلب اهنیا (دنا ار عایض اقاآ مینا بذر نههیش، دوی هدناوخنه که «ابرضد برضد» دوی هدناوخنه که ی گبلط سرد، تشادنه که دنلب رگنھا کی دوی مدرکنه ار اهراک نیا؛ دوی مدرکنه که ار ی نینان مینا بعه مهبش، دوی مدرکنه که تقون، مدنامه تباوچ رد رگا، اجنیا ایب وش دنلب یراد فرد، اللهتیا ی اقاآ، دهتجم ی اقاآ: دیوگب دوش ارگید تسانا روش ی لیخ «وگب ورب ی تساوخه چره»

ی هلا عایلو ا به ن اگدننرت مهت اب ی مومعه هرظانم به ی نار هط اللهتیا توعده

دادد ی اقاآ و [ی نار هط هملاع] اقاآ موحرم به تبسن ناشینک رد ار بلاطم نیا اقاآ نیمه که ی تقو فرد رگا، ی اهتشنون تباتک رد ار بلاطم نیا که اللهتیا ترضد بانج: مداتسرف همانه مدن، دننشون قطنم نیا! تسیچ نیا. هدماینش باوچ مه لاداته «!نکی مومعه هرظانم ایب! نزنم اب ایب وش دنلب یراد رد ی مومعه هرظانم؛ مینکی م تبحص، مینزی م مه اب وش دنلب بخ یراد فرد رگا! تسانا قداص ماما بهلج دبلای، هلااتیا که مه امش؛ مینوگی م مه ام بخ، وگب وت! دننک اشامت مه همه، مینر ادگی م نوینولت تسانا مولعمه که مه ش نیدلقم! دنر تشید دبلای تذلقم، تسانا رتشیب تداوس، تسانا رتشیب تملع! رگید ی نکی م نیا سقلنا تیکرت باتک نآ [رد] که وت، ی دز ار ماهفرد نیا که وت! ایب وش دنلب بخ! دننسه ی ناسک به چ ی م ی نلع هرظانم همه ی ولج ایب! ایب وش دنلب، بخ رایسب، ی تفگ ادخه ایلوا به تبسن ار فیچارا همه ی مذ باسد به مه وت هچ ام! ی تسه که مه ام زار تریب؛ تسانا رتشیب تملع اندعا که مه امش. مینر ادگی قداص ماما بتکم رد رگم! دنسرتی م ار چ. هدماینی باوچ لاداته ی لو. مینر ادنی فرحام! بخ رایسب! مینیا ی دازآ، تیزد بتکم، قداص ماما بتکم! تسانا فوخه قداص ماما بتکم رد رگم! تسانا سرته مه [رد] رگید. درکی م ثحب مه نیدلمه اب تسانا سشنی م ار حلا دجسم رد ترضد دوخ! دیبامرفب؛ تسانا ثحب و درکی م ثحب، هیندم دجسم، م ار حلا دجسم، ناکم نیر تفیرش

؛ تسانا اهربخ نیا، اقاآ به. دش مامت دش اللهتیا ی سکره که تسانا نیا. تسانا بتکم، بتکم نیا دنر ترو و دننسه ی عدم ی ناسک به چ و دنر تکیدزنه ماسلا هیلع ماما بتکم به ی ناسک به چ دوشی م صخشم ی خوش ادخه ار! دنناتسیا همنا لباقمرد که دنوش ی یاهن امه به قلمه اسبه چ و دنناتسیا فصرخا رد و درادن

دَمَحْمُ لَآ وَ دِمَحْمُ لَآ عِلَّ صَدْمُهُللا